

Under jorden og op i lyset

Den ene halvdel af de originale håndjern.

Sårede og sammenlængede lykkes det alligevel de to brødre at redde livet ved hjælp af deres kendskab til smutvejene gennem det villakvarter, hvor de var flygtet ind. Dybt inde mellem villahaverne hjælper en beboer dem med at hugge håndjernene over, så brødrene kunne flygte videre til København.

Adskilt, men stadig med et håndjern hver om håndledet, skiltes de to brødre nu. Heldigvis stod en gammel skolekammerat parat med sin cykel, og på denne fragtede han den sårede bror til Vigerslev Allé, hvor han blev tilset af en læge, og senere fik selskab af sin bror.

Til minde om heltene

Brødrene overlevede bestættelsen, og siden har de gemt hver sit halve håndjern til minde om den dramatiske tid som medlemmer af Hvidovrekompagniet og modstandsbevægelsen i Danmark. På hver af dem er datoen for episoden indgraveret sammen med ordene "En tak fra Frihedsbevægelsen."

Historien i Gaden har udstillet en kopi af håndjernene i en granitstøje på Hvidovrevej, hvor ildkampen fandt sted. Yderst til venstre i billedet ses den ene bror Jørgen Schow til indvigelsen af den granitstøje, der stadig den dag i dag minder Hvidovreborgere om den skæbnesvangre forårsdag i 1945.

HISTORIEN I GADEN

Et sted på Hvidovrevej

Hvidovrevej er i dag en typisk efterkrigstidsvej i en storkøbenhavnsk forstad. Bygninger i mange stilarter og fra mange forskellige årtier titter frem langs strækningen, og det er unægteligt svært at forestille sig, hvordan der så ud i 1945. For dette år var Hvidovrevej centrum for en ret så dramatisk begivenhed. Det er en lille historie om storhed, som Hvidovre nær havde glemt under sit vokseværk.

Arresteret

Portræt af Carl Erik Schow ca. 1940.

Brødrene opdagede for sent, at en sortlakeret bil glider op på siden af dem. Ud stiger fire civilklædte mænd, mens en femte bliver siddende bar rattet. Det var HIPO, Gestapos danske håndlangere. Da HIPO-erne opdager riflen, bliver brødrene straks arresteret, lænket sammen med et sæt håndjern og smidt ind på bagsædet af bilen. De fire HIPO-mænd går derefter ind i huset til forældrene for at undersøge huset for flere våben, mens brødrene lades alene med bilens chauffør. En nysgerrig forsamling tilskuere har efterhånden samlet sig omkring bilen, og chaufføren bakker irriteret hen imod dem for at splitte dem ad. Det øjeblikke distraktion bliver brødrenes

Brødrene i modstandsbevægelsen

Begge brødre var medlemmer af 5. deling som våbeninstruktører samt aktive i aktions- og sabotagegruppen.

Det er en forårsdag den 30. april 1945 - den 2. Verdenskrigs sidste år. Brødrene Jørgen og Carl Erik Schow fra modstandsgruppen Hvidovrekompagniet er på vej ud for at undervise deres kammerater i riffelskydning. Bag på motorcyklen ligger deres riffel camoufleret i et tæppe. Brødrene beslutter sig for at gøre et lille stop ved forældrenes hus på Hvidovrevej efter nogle cigaretter, som faren har skaffet. Den pakke cigaretter havde nær kostet dem livet.

Ildkamp på Hvidovrevej

Mens chaufføren er optaget af at bakke, griber Jørgen Schow ham resolut om halsen og river næsten hovedet af ham. Imens snupper Carl Erik med sin frie hånd chaufførens maskinpistol, der ligger på forsædet, og skyder ham. Ved lyden af skuddene kommer de øvrige HIPO-er stormende ud af huset, og en regulær ildkamp begynder. Fire HIPO'er bliver dræbt af brødrenes skud.

Men én mand når i dækning, og da brødrene flygter ser han sin chance for at angribe, og den ene bror bliver ramt af et pistolskud i låret

1. deling af modstandsbevægelsen Hvidovrekompagniet fotograferet efter befrielsen i maj 1945

Hvidovrevej 221
2650 Hvidovre

Læs mere om brødrene Schow og Historien i Gaden på www.forstadsmuseet.dk

